

SPRAWOZDANIE

z działalności Stowarzyszenia Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae” za rok 2017

1. Dane rejestrowe Stowarzyszenia „Via Linguae”.

- nazwa pełna: Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae”
- nazwa skrócona: Stowarzyszenie „Via Linguae”
- KRS: 0000542722 REGON: 360805710
- NIP: 9542753226 adres: 40-032 Katowice, pl. Sejmu Śląskiego 1/514
- e-mail: biuro@vialinguae.pl <http://vialinguae.pl>
- Stowarzyszenie „Via Linguae” nie prowadzi działalności gospodarczej i odpłatnej działalności pożytku publicznego.
- Stowarzyszenie zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 17.02.2015 roku (data wpisu – 18.02.2015).

2. Członkowie władz wybieralnych.

Zarząd

Joanna Przyklenk – prezes Zarządu;
Ewa Biłas-Pleszak – wiceprezes Zarządu;
Katarzyna Wyrwas – sekretarz Zarządu;
Barbara Mitrenga – skarbnik Zarządu;
Magdalena Pastuch – członek Zarządu;
Mirosława Siuciak – członek Zarządu;
Katarzyna Sujkowska-Sobisz – członek Zarządu.

Komisja Rewizyjna

Kornelia Rajca – przewodnicząca Komisji Rewizyjnej;
Anna Kroj – zastępca Komisji Rewizyjnej;
Anna Lasoń-Wołowiec – sekretarz Komisji Rewizyjnej.

3. Cele statutowe Stowarzyszenia „Via Linguae” (zgodnie z § 7 Statutu) są następujące:

- a) działania na rzecz wzrostu świadomości językowej użytkowników polszczyzny;
- b) upowszechnianie dobrych, tj. poprawnych, właściwych oraz kulturalnych, społecznych praktyk komunikacyjnych, głównie w organach administracji państwowej, instytucjach edukacyjnych i kulturalnych oraz w podmiotach gospodarczych zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego;
- c) propagowanie, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży na każdym etapie edukacji, przekonania, że język jest wartością;
- d) popularyzacja wiedzy o języku polskim i działalność kulturalnojęzykowa;
- e) promowanie i upowszechnianie najważniejszych osiągnięć Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, zwanego dalej Instytutem;
- f) wspieranie działań Instytutu w obszarze działań naukowo-dydaktycznych;
- g) pomoc w zakresie zdobywania środków finansowych związanych z działalnością statutową Instytutu;
- h) działania na rzecz ochrony praw obywatelskich, równych praw kobiet i mężczyzn oraz mniejszości, a także propagowania postaw obywatelskiej aktywności i odpowiedzialności;
- i) działania służące pokonywaniu barier społecznych i językowych oraz wyrównywaniu szans grup słabszych lub zagrożonych społecznym wykluczeniem (m.in. osób z wadami wymowy, mniejszości, uchodźców, dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią i ubóstwem lub terenów zaniedbanych gospodarczo, społecznie, kulturowo);
- j) wspieranie i podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, naukowym, kulturalnym, artystycznym oraz inicjatyw służących ochronie dóbr kultury i tradycji;
- k) udzielanie wsparcia inicjatywom zgodnym z celami Stowarzyszenia.

W roku sprawozdawczym – 2017 – realizowano przede wszystkim cele statutowe wymienione wyżej w punktach od a) do f) oraz j) i k).

4. Realizacja celów – działania Stowarzyszenia „Via Linguae” w roku 2017.

Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae” jest organizacją powstałą w lutym 2015 roku, zrzeszającą **65 osób** (stan na 31.12.2017). W centrum podejmowanych przez Stowarzyszenie działań znajdują się: język polski rozumiany jako wartość i składnik polskiej kultury oraz wspieranie realizacji misji Instytutu Języka Polskiego im. Ireny Bajerowej Uniwersytetu Śląskiego, który od 40 lat (od 1977 roku) jako akademicka instytucja naukowo-dydaktyczna popiera i promuje wszelkie inicjatywy na rzecz poprawnej i sprawnej polszczyzny.

W trosce o kulturalną komunikację i ogólnospołeczną wrażliwość na słowo działania członków Stowarzyszenia w okresie sprawozdawczym skupione były przede wszystkim na:

4.1. Organizowaniu wykładów, warsztatów i prezentacji:

4.1.1. **6 lutego 2017 r.** – katowickie warsztaty pt. „**Przestrzenie humanistyki nie tylko cyfrowej**” (I) dla uczniów I LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Karola Miarki w Żorach. Warsztaty poprowadziły:

- dr Beata Duda – „Wstęp do humanistyki cyfrowej – komputerowe narzędzia i zasoby w badaniach nad językiem”;
- dr Karolina Lisczyk-Kubina – „Czy łatwo napisać słownik? O przygodach leksykografów”;
- dr Joanna Przyklenk – „Łapać wiatr w żagle, pokazując lwi pazur?! Frazeologia języka polskiego – historia, semantyka i uwarunkowania stylistyczne”.

Uczniowie mogli też wysłuchać wykładu dr Katarzyny Sujkowskiej-Sobisz nt. „Autorytet kulturalny – ki diabeł?”

4.1.2. **20 czerwca 2017 r.** – druga edycja katowickich warsztatów pt.: „**Przestrzenie humanistyki nie tylko cyfrowej**” (II) dla uczniów Gimnazjum nr 1 w Tychach. Warsztaty poprowadziły:

- dr Beata Duda – „Słowo w SIECI – cyfrowe narzędzia do analizy języka”;
- dr Karolina Lisczyk – „Łatwiej wiedzieć, niż powiedzieć. O znaczeniu wyrazów”;
- dr Katarzyna Sujkowska-Sobisz – „Czy naprawdę moje nazwisko się nie odmienia i czy naprawdę nic lingwistom do tego? O odmianie nazwisk raz jeszcze”.

Uczniowie wysłuchali także wykładu dr Joanny Przyklenk pt.: „Dynamika języka i co z tego wynika? O słownictwie dawnym we współczesnej polszczyźnie”.

4.1.3. **20–24 lutego 2017 r.** – współorganizacja Tygodnia Języka Ojczystego, zainicjowanego i organizowanego przez katowicki oddział Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego (współorganizatorem była także CINiBA):

- wykład dr Katarzyny Sujkowskiej-Sobisz (22.02.2017) pt.: „O Grzegorzku Lacie, Robinie Hoodzie i Jamesie Joysie, czyli o odmianie nazwisk kilka słów przypomnienia”;
- gra edukacyjna współautorstwa dr Ewy Biłas-Pleszak pt. „Na tropie języka i nowych bibliotecznych technologii”. Autorkami i pomysłodawczyniami gry są dr Ewa Biłas-Pleszak (wiceprezes Stowarzyszenia „Via Linguae”) oraz mgr Jadwiga Witek (rzeczniczka prasowa CINiBA).

4.1.4. **23 maja 2017 r.** – pierwsze spotkanie z planowanego przez Stowarzyszenie „Via Linguae” cyklu pt. „Via Linguae prezentuje... Ludzie z pasją”. Gościem był

Ryszard Pawłowski, wybitny polski himalaista, instruktor alpinizmu, przewodnik górski i jedyny Polak, który pięciokrotnie stanął na szczycie Mount Everestu.

4.2. Promocji języka polskiego i upowszechnianiu dobrych praktyk komunikacyjnych:

- 4.2.1. **6 lutego 2017 r.** – dr Joanna Przyklenk zaprezentowała wystąpienie nt. „W języku siła! Rzecz o dobrym i złym użyciu języka – od grzeczności językowej do manipulacji”. Wydarzenie miało miejsce w Tarnogórskim Stowarzyszeniu – Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Tarnowskich Górach.
- 4.2.2. **21 lutego 2017** – w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego wykłady członkiń Stowarzyszenia „Via Linguae” dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Wojkowicach. Wykłady przedstawiły:
- dr Ewa Biłas-Pleszak nt. „Pożyczkę językowe – moda czy konieczność”;
 - dr hab. Katarzyna Wyrwas nt. „Zmiany znaczeń wyrazów w ciągu wieków”.
- 4.2.3. **28 lutego 2017 r.** – dr Ewa Ficek wygłosiła wykład pt.: „Nazwy własne a poprawność językowa, czyli o rzece Wiśle, Szczepreszynie, tyszanach (tychowianach?) – i nie tylko” w ramach XI Karnawału Języka Polskiego w Zespole Szkół nr 1 im. Gustawa Morcinka w Tychach.
- 4.2.4. **24 marca 2017 r.** – współuczestnictwo w I Festiwalu Wiedzy „Nauka – sposób na sukces” w I Liceum Ogólnokształcącym im. 14 Pułku Powstańców Śląskich w Wodzisławiu Śląskim. Zorganizowanie w ramach wydarzenia terenowej gry edukacyjnej „Na tropie języka i w poszukiwaniu lepszej komunikacji” pod kierunkiem dr Ewy Biłas-Pleszak.
- 4.2.5. **25 maja 2017 r.** – dr hab. prof. UŚ Magdalena Pastuchowa przedstawiła wykład na temat „Kłopoty z polszczyzną w XXI wieku – stare i nowe” w Instytucie Kultury Polskiej w Tokio.
- 4.2.6. **25 maja 2017 r.** – dr Ewa Ficek spotkała się z uczniami Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 w Tychach. W spotkaniu udział wzięli czwarto-, piąto- i szóstoklasiści, a odbyło się ono pod hasłem „*Wiem, co mówię/piszę!*”, czyli szkolne potyczki ze współczesną polszczyzną”.
- 4.2.7. **18 grudnia 2017 r.** – wykład dr Ewy Biłas-Pleszak na temat „W stronę komunikacji otwartej – o modelach, transakcjach, emocjach i innych niebezpiecznych rzeczach” w II Liceum Ogólnokształcącym im. Emilii Plater w Sosnowcu.
- 4.2.8. Całoroczne działania na rzecz promocji polszczyzny widoczne były także na stronie internetowej Stowarzyszenia, na której systematycznie zamieszczano linki do udzielanych w przestrzeni wirtualnej porad językowych, z odwołaniem – rzecz jasna – do kompetentnych źródeł, a zatem m.in. do Poradni Językowej Instytutu Języka Polskiego UŚ czy Poradni Językowej PWN.

4.3. Wspieraniu działań kulturalnojęzykowych oraz inicjatyw promujących polszczyznę i poprawność w jej zakresie:

4.3.1. Objęcie patronatem przez Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego UŚ „Via Linguae” siódmej edycji Międzyszkolnego Konkursu Ortograficznego pt. „Ortografia na wesoło”, organizowanego przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Tychach. Wydarzenie odbyło się **23 marca 2017 r.**, a w pracach jury uczestniczyła dr Ewa Ficek, członkini Stowarzyszenia „Via Linguae”.

4.3.2. Objęcie patronatem przez Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego UŚ „Via Linguae” Międzyszkolnego Konkursu „Lubię czytać”, którego celem było rozbudzanie zainteresowania literaturą oraz promowanie aktywnych postaw czytelniczych młodzieży. Uczestnicy konkursu (uczniowie reprezentujący aż 8 tyskich placówek dydaktycznych, tj.: SP 1, SP 6, SP 7, SP 9, SP 14, SP 18, SP 24, SP 37) musieli wykazać się w tym roku doskonałą znajomością książki Astrid Lindgren pt. „Ronja, córka zbójnika”. Spotkanie zamknęły ponadto szkolne warsztaty przyjaznej interpunkcji – przeprowadziła je członkini Stowarzyszenia „Via Linguae” dr Ewa Ficek. Punktem wyjścia warsztatów stały się pytania dotyczące znaków przestankowych i ich funkcji, charakteru dzisiejszej polskiej interpunkcji i sposobu unikania błędów interpunkcyjnych. Wydarzenie odbyło się **18 grudnia 2017 r.** w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Tychach.

4.4. Gromadzeniu funduszy i środków ruchomych celem wspierania działalności Stowarzyszenia oraz Instytutu:

4.4.1. **1 sierpnia do 30 września 2017 r.** – realizacja projektu pt. „Profesjonalny sprzęt = profesjonalne działanie! Dopuszczenie Stowarzyszenia „Via Linguae” w sprzęt służący rozwojowi młodej organizacji pozarządowej”; dofinansowanie ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Śląskie Lokalnie. Program prowadzony jest przez Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS, Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz Fundusz Lokalny RAMZA na podstawie umowy o realizację zadania publicznego zleconego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Stowarzyszenie „Via Linguae” w ramach tego projektu osiągnęło rezultaty ilościowe, tj. zakupiło:

- ekran projekcyjny (Suprema Libra X 162x122 MW);
- 2 prezentery (Logitech R400 Wireless czarny);
- drukarkę (Brother DCP-L5500DN);
- skaner (Brother DS920DW; WIFI, DUPLEX, skaner mobilny);
- dysk zewnętrzny (WD Elements Desktop 4TB czarny USB 3.0);
- myszkę do komputera (Logitech M185 czerwona);
- niszczarkę (Fellowes H-8CD).

Warto przypomnieć, że Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Śląskie Lokalnie już po raz trzeci wsparł działania naszego Stowarzyszenia. Zakupiony w tegorocznym projekcie sprzęt bez wątpienia zwiększa profesjonalność Stowarzyszenia w zakresie prowadzonej działalności naukowo-dydaktycznej oraz dokumentacyjnej; ułatwia i przyspiesza przygotowywanie prezentacji multimedialnych; zwiększa efektywność prowadzonych działań szkoleniowych, kulturalnojęzykowych i promocyjnych Stowarzyszenia. A to z kolei przekłada się na efektywniejszą i efektowniejszą realizację celów statutowych Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Działania – zwieńczone sukcesem – były możliwe dzięki ludziom tworzącym Stowarzyszenie – mającym bogate już doświadczenie i wiedzę z zakresu podejmowania różnych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego w zakresie kultury języka, w tym organizacji wydarzeń naukowo-dydaktycznych, promocji i szerzenia wiedzy językowej. To Oni, w myśl § 4 ust. 1 („Działalność Stowarzyszenia opiera się przede wszystkim na pracy społecznej jego członków”), są gwarantem rzetelności Stowarzyszenia „Via Linguae” i zaangażowania pełnego pasji.

5. Strona internetowa Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Stronę internetową Stowarzyszenia „Via Linguae” prowadzi jego członkini – Monika Jagielska, wykonując bezpłatnie związane z tym prace.

Witryna pełni istotną funkcję jako wizytówka Stowarzyszenia „Via Linguae”, a także źródło rzetelnej informacji na temat bieżących i już archiwalnych wydarzeń, które Stowarzyszenie inicjuje, realizuje bądź wspiera. Strona ma nadto służyć integracji środowiska – głównie członków Stowarzyszenia, ale też wszystkich, którym nieobce są cele tożsame z celami statutowymi naszej organizacji.

6. Działalność Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Praca Zarządu Stowarzyszenia w 2017 roku w znacznej mierze polegała na:

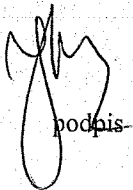
- 6.1. podejmowaniu działań organizacyjno-prawnych, tj. organizowaniu pracy Stowarzyszenia i przyjmowaniu określonych rozwiązań proceduralnych; Zarząd w okresie sprawozdawczym spotkał się 2 razy, by obradować nad aktualnymi wydarzeniami Stowarzyszenia;
- 6.2. prowadzeniu korespondencji e-mailowej z ramienia Stowarzyszenia „Via Linguae”;
- 6.3. prowadzeniu bieżącej dokumentacji Stowarzyszenia, w tym rejestru członków, ewidencji środków trwałych i rejestru składek członkowskich za rok 2017 oraz dokumentacji finansowej;

Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego
„VIA LINGUAE”

6.4. dbaniu o pozyskanie składek członkowskich na rzecz Stowarzyszenia.

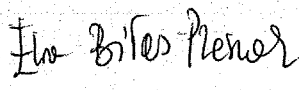
Sprawozdanie przygotowała: Joanna Przyklenk (prezes Stowarzyszenia „Via Linguae”)

Joanna Przyklenk
prezes Zarządu

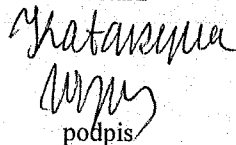
podpis

Ewa Biłas-Pleszak
wiceprezes Zarządu

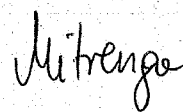
podpis

Katarzyna Wyrwas
sekretarz

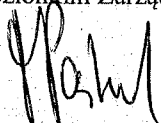
podpis

Barbara Mitrenga
skarbnik

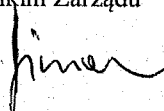
podpis

Magdalena Pastuch
członkini Zarządu

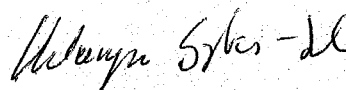
podpis

Mirosława Siuciak
członkini Zarządu

podpis

Katarzyna Sujkowska-Sobisz
członkini Zarządu

podpis